Suuri valiokunta

Perjantai 3.2.2023 klo 13.30—14.45

Läsnä
puheenjohtaja Satu Hassi vihr
1. varapuheenjohtaja Jani Mäkelä ps (puheenjohtajana 19)
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Ritva Elomaa ps
jäsen Sari Essayah kd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (4, 5, 6, 7, 8) (3, 9 osittain)
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Olli Immonen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (14 osittain)
jäsen Anne Kalmari kesk (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Pia Kauma kok (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 15, 16, 17) (3 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3, 12 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (14 osittain)
jäsen Suna Kymäläinen sd (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Mika Niikko ps (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (3, 12 osittain)
jäsen Jouni Ovaska kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (14 osittain)
jäsen Lulu Ranne ps (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Jussi Saramo vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (14 osittain)
jäsen Iiris Suomela vihr
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (14 osittain)
jäsen Anne-Mari Virolainen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (14 osittain)
varajäsen Sanna Antikainen ps (1, 2, 3) (4 osittain)
varajäsen Heikki Autto kok
varajäsen Mari Holopainen vihr (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 15, 16, 17) (3 osittain)
varajäsen Inka Hopsu vihr
varajäsen Anna Kontula vas (1, 2, 3) (4 osittain)
varajäsen Matias Marttinen kok (1, 2, 3) (4 osittain)
varajäsen Anders Norrback r (1, 2, 3) (4 osittain)
varajäsen Arto Pirttilahti kesk (1, 2, 3) (4 osittain)
varajäsen Hussein al-Taee sd (4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 15, 16, 17) (3 osittain)
varajäsen Peter Östman kd (1, 2, 3) (4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 76/2022 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 24 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: Valmistautuminen Eurooppa-neuvoston kokoukseen; taloutta tukevat toimet

Valtioneuvoston E-selvitys E 166/2022 vp A 3

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian tiedoksi valtiovarainvaliokuntaan ja talousvaliokuntaan.

Todettiin, että suuri valiokunta voi asian kiireellisyyden niin vaatiessa ottaa asian käsiteltäväksi ilman erikoisvaliokuntakäsittelyä (SuVTJ 16 § 2 mom).

Käytiin keskustelu. PJ Hassi ja edustajat Mäkelä, Virolainen, Ovaska, Suomela, Wallinheimo, Saramo, Koskinen ja Immonen käyttivät puheenvuoron.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 186/2022 vp: Suuri valiokunta yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan. Valtioneuvoston tavoin suuri valiokunta katsoo, että on tarpeen arvioida miten EU:n kilpailukyky voidaan turvata ja investointien valuminen EU:n ulkopuolelle välttää tilanteessa, jossa muut keskeiset toimijat, kuten Kiina ja Yhdysvallat, tukevat strategisilla aloilla toimivia yrityksiä ja tekevät näille aloille merkittäviä investointeja. Valiokunta korostaa, että avoin kilpailu ja toimivat sisämarkkinat ovat EU:n kilpailukyvyn perusta, ja niiden tulee olla lähtökohtana myös etsittäessä lyhyemmän tähtäimen ratkaisuja Euroopan kilpailukykyyn ja strategisen autonomian vahvistamiseen. EU:n valtiontukisääntöjen osalta suuri valiokunta pitää valtioneuvoston tavoin keskeisenä eurooppalaisten yritysten tasapuolisten toimintaedellytysten turvaamista ja jäsenvaltioiden välisen valtiontukikilpailun ehkäisemistä. Tämä on tärkeää Suomen kaltaiselle pienelle jäsenmaalle. Mahdollisten väliaikaisten valtiontukisääntöjä koskevien muutosten tulisi perustua huolelliseen analyysiin todellisista tarpeista, ja niiden tulisi olla mahdollisimman tarkkaan kohdennettuja. Valtiontukisääntöjen yksinkertaistamisen tulee olla ensisijainen keino muihin valtiontukisääntöjen joustavoittamisiin nähden. Yhdysvaltain IRA-lainsäädäntöpaketin osalta suuri valiokunta katsoo, että sen vaikutukset EU:n kilpailukykyyn on arvioitava huolella ja EU:n toimien on oltava oikeasuhtaisia mahdollisiin vaikutuksiin nähden. Keskeistä olisi saada Yhdysvaltojen kanssa neuvottelemalla eurooppalaisten yritysten kannalta mahdollisimman myönteinen ratkaisu IRA-lainsäädäntöpaketin käytännön soveltamisesta. Valtioneuvoston tavoin suuri valiokunta ei nykytilanteessa kannata lisärahoitusta tai kokonaan uusia EU-tason rahoitusvälineitä. Mahdolliset uudet tarpeet kilpailukyvyn tukemiseksi ja vihreän siirtymän edistämiseksi tulee kattaa ensisijaisesti nykyisiä EU:n varoja priorisoimalla ja uudelleen kohdentamalla.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sekä neuvoston direktiiviksi tasa-arvoelimiä koskevista normeista

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 100/2022 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan kannanoton: Valiokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 187/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ihmisessä käytettäväksi tarkoitettujen ihmisperäisten aineiden laatu- ja turvallisuusvaatimuksista ja direktiivien 2002/98/EY ja 2004/23/EY kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 93/2022 vp

Valiokunnan lausunto StVL 15/2022 vp

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausunto StVL 15/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 188/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä ei koske, annetun asetuksen (EU) 2018/1806 muuttamisesta (Kuwait, Qatar)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 107/2022 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta annetun direktiivin 2011/36/EU muuttamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 108/2022 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten hallintovaliokuntaan ja työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

8. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilenpoistoja koskevan unionin sertifiointikehyksen perustamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 109/2022 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty maa- ja metsätalousvaliokuntaan ja ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten talousvaliokuntaan.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pakkauksista ja pakkausjätteistä, asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta ja direktiivin 94/62/EY kumoamisesta (pakkausjäteasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 110/2022 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten maa- ja metsätalousvaliokuntaan ja talousvaliokuntaan.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman. Päätettiin kuulla ympäristöministeriötä, Elintarviketeollisuusliitto ry:tä, Huhtamäki Oy:tä ja Metsäteollisyys ry:tä.

Päätettiin lähettää asia työjaostoon.

10. Valtioneuvoston selvitys: EU:n globaalin terveyden strategia

Valtioneuvoston E-selvitys E 165/2022 vp A 10

Liiteasiakirja EU:n globaalin terveyden strategia

Asia on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta lähetti asian mahdollisia toimenpiteitä varten sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

11. Euroopan unionin neuvoston kokous 13.12.2022 (Yleisten asioiden neuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 126/2022 vp

EUN-raportti Yleisten asioiden neuvosto 13.12.2022; Neuvostoraportti A 11

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Tytti Tuppurainen

Avustajinaan:
erityisavustaja Emilia Tervonen
EU-asioiden alivaltiosihteeri Satu Keskinen

EU-erityisasiantuntija Heli Siivola
valtioneuvoston kanslia

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

12. Euroopan unionin neuvoston kokous 6.2.2023 (Yleisten asioiden neuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 139/2022 vp A 12

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Tytti Tuppurainen

Avustajinaan:
erityisavustaja Emilia Tervonen
EU-asioiden alivaltiosihteeri Satu Keskinen
EU-erityisasiantuntija Heli Siivola
valtioneuvoston kanslia

Asiakohdista 11-14 keskusteltiin yhdessä. Ministerit Tuppurainen ja Haatainen ja valtiosihteeri Kemell esittelivät asian. PJ Hassi ja edustajat Wallinheimo, Suomela, Kauma, Koskinen, Holopainen, Mäkelä ja Elomaa käyttivät puheenvuorot. Ministerit Tuppurainen ja Haatainen ja valtiosihteeri Kemell vastasivat puheenvuoroihin.

Ruotsin puheenjohtajuuskauden esittely

Ylimääräisen Eurooppa-neuvoston 9.-10. helmikuuta valmistelu; päätelmäluonnos

Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan suhteet

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

13. EU:n kilpailukykyneuvosto 1.-2.12.2022

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 119/2022 vp A 13

EUN-raportti EU:n kilpailukykyneuvosto 1.-2.12.2022; neuvostoraportti

Raportointi

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ministeri Tuula Haatainen
- valtiosihteeri Ann-Mari Kemell

Estyneenä poissa oli:
- ministeri Mika Lintilä

Avustajinaan:
kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen
johtava asiantuntija Timo Haapalehto
erityisasiantuntija Taru Löyttymäki
työ- ja elinkeinoministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

14. EU:n epäviralliset kilpailukykyministerikokoukset 6.- 8.2.2023

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 138/2022 vp A 14

Valmistelu

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- ministeri Mika Lintilä
- ministeri Tuula Haatainen
- valtiosihteeri Ann-Mari Kemell

Avustajinaan:
kaupallinen neuvos Olli Hyvärinen
johtava asiantuntija Timo Haapalehto
erityisasiantuntija Taru Löyttymäki
työ- ja elinkeinoministeriö

Kilpailukyky vihreässä siirtymässä ja vahvoilla sisämarkkinoilla: lyhyen aikavälin toimet ja pitkän aikavälin tavoitteet (E 57/2022 vp, E 43/2020 vp, E 68/2022 vp, E 31/2022 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston EUN 138/2022 vp EU:n epäviralliset kilpailukykyministerikokoukset 6.-8.2.2023 asialistalla.

Tutkimusinfrastruktuurit ja tieteellinen julkaiseminen (E 149/2020 vp)

Valiokunta käsitteli asiaa EU-neuvoston EUN 138/2022 vp EU:n epäviralliset kilpailukykyministerikokoukset 6.-8.2.2023 asialistalla.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

15. Valtioneuvoston selvitys: Suomen ennakkovaikuttamislinjaukset EU:n tulevaan raaka-ainealoitteeseen

Valtioneuvoston E-selvitys E 160/2022 vp

Merkittiin saapuneeksi ympäristövaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

16. Toissijaisuusasioiden lista

Esityslistan liite Toissijaisuusasioiden lista 3.2.2023.pdf A 16

Valiokunta merkitsi toissijaisuusasioiden listan saapuneeksi.

17. Muut asiat

Poikkeuksellisia kokousaikoja

- Ke 8.2.2023 työjaosto (Teams/SuV:n kokoushuone), klo 12.30-13.00.

- Ke 15.2.2023 ylimääräinen SuV:n kokous, klo 11.15-12.15, SuV:n kokoushuone. Valiokunnan vieraana on Saksan valtiovarainministeri Christian Lindner ja hänen mukanaan tuleva parlamentaarinen valtuuskunta. Tapaamisen kielenä on englanti. Kokouksessa on myös tulkkaus FI-EN-FI.

Tapaamiset:

- Ti 7.2.2023, klo 11-12., kabinetti Tervaleppä, SuV:n työjaoston ja komission kauppapolitiikan pääosaston varapääjohtaja Denis Redonnet'in tapaaminen, tapaamisen kielenä on englanti.

Matkat:

- European Parliamentary Week / Art.13 SECG -talousohjaus, Bryssel - 27-28.2.2023 (SuV:sta ed. Virolainen, VaV.sta pj Koskinen ja ed. Vähämäki)

18. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 8.2.2023 klo 13:00

19. Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon 1. ja 2. osa Näkymiä seuraavien sukupolvien Suomeen

Valtioneuvoston selonteko VNS 16/2022 vp

Asiantuntijalausunto VNS 16/2022 vp SuV 03.02.2023 teemajohtaja Kristo Lehtonen, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra Asiantuntijalausunto A 19

Valiokunnassa oli kuultavana:
- teemajohtaja Kristo Lehtonen, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra, liite

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaisa Männistö